

» FRA PRESIDENTEN

Vi tror at pasientens helsetjeneste bygges ved at alle kan vite hvilken faglig ekspertise, rådgivning og ledelse de kan forvente i møter med leger.

Profesjonenes ansvar og roller bør klargjøres

I Tidsskriftet nr. 9 stilte Olaf Aasland spørsmålet om dagens leger er dinosaurer, altså vesener som har utspilt sin rolle og er i ferd med å utrykkes (1). Hans hovedpoeng er at profesjonssiloene må nedbygges. Jeg er uenig i at legeyrket har utspilt sin rolle. Tvert i mot mener jeg yrket vårt vil bli stadig viktigere i årene som kommer.

Begrepet «å bygge ned siloer» brukes i organisasjonsstrategisk teori om å fjerne organisatoriske barrierer som hindrer godt samarbeid og bedre resultater. Aasland refererer i sitt innlegg til en *Lancet Commission* artikkel om helseprofesjonene og utdanning fra 2010, hvor forfatterne blant flere tiltak foreslår nedbygging av siloer. Ideen deres er at tverrfaglig opplæring kan skape bedre teamarbeid og dermed en forbedret helsetjeneste. Artikkelen er god og anbefales.

Tankegangen om bedre samarbeid og mer teamarbeid støttes nå av de aller fleste. Aaslands dinosaur-metafor passer ikke med *Lancet*-artikkelen, som tvert i mot hevder at opplæring i de forskjellige profesjonsrollene er viktig. Sammenlikningen gir også negative assosiasjoner til en profesjon vi har all grunn til å være stolte over å være en del av. Den medisinske profesjonen har skapt store fremskritt og ført til økt livskvalitet for mange gjennom stadig forbedret diagnostisering og behandling.

Hvordan profesjonsrollene bør være i en moderne helsetjeneste, er et aktuelt diskusjonstema. I disse debattene er måten begreper brukes på interessant å følge med på. Silonedbygging, teamarbeid og samarbeid brukes om hverandre med jobbgliedning, oppgavefordeling og en idé om å skape mer uklare skiller mellom de forskjellige helseprofesjonene.

Dersom begrepene vi bruker ikke defineres klart, vil det legge til rette for tilsynelatende enigheter. Det blir da små muligheter til å oppnå. Ett eksempel er departementets bruk av «team» i primærhelsemeldingen. Det er uklart om det menes et reelt team hvor alle har avklarte roller og teamledelsen er definert, eller om «team» i meldingen egentlig bare betyr at flere skal dele på de samme oppgavene.

Legeforeningen mener at profesjonenes ansvar og roller bør klargjøres, ikke utydeliggjøres. Vi tror at pasientens helsetjeneste bygges ved at alle som ønsker det fremdeles kan ha en fastlege, at leger er tilgjengelige for pasientene både i kommune og sykehus og at alle kan vite hvilken faglig ekspertise, rådgivning og ledelse de kan forvente i møter med leger.

I enkelte miljøer har det bygget seg opp en tankegang om at profesjonene ikke er så viktige i seg selv. Det argumenteres med at en bør se stort på hvem som gjør hvilke oppgaver, og at flere kan levere helsetjenester på selvstendig grunnlag. Dette synet passer ikke overens med at tilliten til legene er høyere enn noen gang før i befolkningen som helhet, eller med det uttalte pasientkravet om å få mer tid med legene.

Et av hovedmålene i helsepolitikken er å finne gode modeller for styring og kostnads-kontroll av helsetjenesten. Det er vanskelig å forstå logikken i at økt utydelighet mellom profesjonene skal føre til mer samordnede tjenester og bedre kostnadskontroll.

Litteratur

1. Aasland O. Er dagens leger dinosaurer? Tidsskr Nor Legeforen 2015; 135: 880

Hege Gjessing

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president